

EkoConnect – Tarptautinės ekologinio žemės ūkio centras Centrinėje bei Rytų Europoje

EkoConnect – International Centre for Organic Agriculture of Central and Eastern Europe e.V.

Phone: +49 (0) 351-20 66 172

Fax: +49 (0) 351-20 66 174

E-Mail: info@ekoconnect.org

Internet: www.ekoconnect.org

Liepos mėn, 2005

EkoConnect informacinis laikraštis apie ekologinę žemdirbystę Vidurio ir Rytų Europoje

Mielos skaitytojai,

priešais Jus – devintasis EcoConnect informacinio laiško numeris. Viliamės, kad mūsų surinkta informacija Jums vėl bus naudinga ir įdomi.

Verta paminėti, kad sprendimas dėl Europos ekologinės nuorodos 2029/91 niveliavimo atidėtas 2007-iesiems metams. Tai išsaugo galimybę, kad į ekologinių asociacijų ir įmonių interesus bus labiau atsižvelgiama. Mes tikimės, kad atidėtos derybos galės vykti laisvesnėje, laiko spaudimo nevaržomoje atmosferoje. Be to, mūsų nuomone, verta atkreipti dėmesį ir į aktualią problemą, tai yra vis labiau senkančią finansinę paramą ekologiinei žemdirbystei Čekijoje, kuri iki šiol buvo laikoma viena pažangiausių ekologinės žemdirbystės šalių Vidurio Europoje.

Kaip visada, mes džiaugiamės kritinėmis skaitytojų pastabomis bei reakcijomis. Mes taip pat būsimė Jums dėkingi, jei Jūs šį informacinį laišką persiūsite draugams ar kolegoms. Už savanorišką mūsų vertėjų darbą norime jiems padėkoti. Visus vertėjus Jūs galite išvysti EcoConnect internetiniame puslapyje www.ekoconnect.org/ehrenamtliche.html. Jei informacinį EcoConnect laišką Jūs gavote ne tiesiogiai iš mūsų ir norėtumėt užsisakyti nemokamą jo abonentą, rašykite mums adresu info@ekoconnect.org. Tuo pačiu adresu Jūs galite ir atsisakyti abonento.

Visos EcoConnect grupės vardu mes linkime Jums šaunių vasaros dienų.

Bernhard Jansen

Stefan Simon

Turinys

1. Šalių kronika: Geros startinės biologinės žemdirbystės sąlygos Makedonijoje
2. Čekija: plotas lieka stabilus, pardavimas auga
3. Mažėja finansinė parama ekologiinei žemdirbystei Čekijoje
4. Lenkijoje augs biologinių produktų paklausa?
5. Įsigalioja VI-o ES ekologinės nuostatos priedo pakeitimas
6. ES ekologinės nuostatos revizijos planas neaiškus
7. IFOAM EU Group ir BEO įsteigia naują europinę "Bio perdirbėjų grupę"
8. Vienmečių ankštinių augalų rūšys mišriam sodinimui
9. Pilnai perkeliama vištų ferma po atviru dangumi teikia pranašumą
10. Naujas tiesioginės prekybos vadovėlis
11. „ISO FAR“ publikacija: ilgai besitęsiantys ekologinio žemės ūkio tyrimai
12. Ekologinis žemės ūkis apsaugo nuo potvynio – potvynio valdymas mažinant žemės susikauptumą
13. Lenkijos parlamentas uždraudė GVO pasėlius
14. Du EkoConnect „Interreg III A“ projektai
15. EkoConnect „Organic Marketing“ perpildytas forumas – nusiteikę veikti ekologinių produktų prekybininkai Varšuvos susitikime

1. +++ Šalių kronika: Geros startinės biologinės žemdirbystės sąlygos Makedonijoje +++

25 713 km² ploto ir 2,02 mln gyventojų turinti Makedonija yra mažiausia buvusios Jugoslavijos valstybė. Žemės ūkis yra vis dar pagrindinė Makedonijos ekonomikos šaka, jis sudaro 11 % bendrojo nacionalinio produkto ir teikia 20% darbo vietų. Šalyje paplitus smulki žemdirbystė, 86% žemdirbių turi mažiau nei 3 ha. Naudojamos žemės plotas šalyje sudaro 51 %, 577 000 ha yra dirbama žemė, 738 000 – miškai ir pasėliai. Nors pusė visų dirbamų laukų yra aprūpinti drėkinimo sistemomis, tik ketvirtis jų reguliariai drėkinami. To priežastis – mažėjanti žemės ūkio produktų paklausa ir augančios drėkinimo išlaidos.

Jau nuo 1998 m. šalyje vykdomi ekologinės žemdirbystės paramos projektai. 2003 m. buvo įkurtas bendras nacionalinės konsultavimo įmonės PROBIO, šveicarų biologinės žemdirbystės tyrimų instituto projektas bendradarbiaujant su Makedonijos žemės ūkio ministerija ir vietinėmis asociacijomis. Projektą finansuoja Šveicarijos Vystymo ir Bendradarbiavimo Direkcija. Ji dirba šešiais lygiais: įstatymų iniciavimo, aiškių struktūrų kūrimo, mokymo, konsultavimo, sertifikavimo ir rinkos kūrimo srityse.

Ekologinės įstatymdavystės ir ekologinio ūkininkavimo paramos srityse Makedonija jau smarkiai pažengusi į priekį. 2004 m. priimtas ekologinės žemdirbystės įstatymas reguliuoja gyvulinių ir augalinių produktų gamybą bei jų perdirbimą. Yra ruošiamos nuorodos dėl produktų deklaravimo, sertifikavimo ir kontrolės.

Pagrindinės Makedonijos ekologinio sektoriaus problemos yra smulkios struktūros ir lig šiol labai maža produktų skalė, kuri vargiai įgalina pramoninį perdirbimą ir pardavimą. Dėl to vis dar nėra maisto produktų gamintojų ekologiniams produktams. Sostinėje Skopje yra nedidelis ekologinis turgus, tačiau dėl mažos produkcijos beveik neįmanoma garantuoti reguliarios pasiūlos.

Šiuo metu egzistuoja aštuonios ekologinės draugijos su 150 narių, kitąmet jos nori įkurti vieną jungtinę draugiją. 2005m. rugsėjį 50 ekologinių ūkių, apimančių iš viso 192 ha, kontroliavo Balkanų Biocert institucijos ir gavo sertifikatus pagal šveicarų IMO-standartus. Šie ūkiai tenkina tarptautinius ekologinės žemdirbystės kriterijus. 50 sertifikuotų ūkių 2005m. valstybė parėmė 1 mln dinarų (arba 17 142 eurų). Šie ūkiai tiekia vaisius (figas, kivių, granatus, persikus), riešutus, bulves, grūdines kultūras (ryžius, rugius, kukurūzus, miežius), medų, saulėgrąžas, sūrį ir actą.

* * * * *

2. +++ Čekija: plotas lieka stabilus, pardavimas auga +++

Pirmą kartą nuo 1995 m. Čekijoje ekologiškai dirbamos žemės plotas nebeauga. Po stipraus augimo 2000 – 2002 m. ekologiniai plotai iš pradžių nusistovėjo, o 2005 m. gale netgi sumažėjo 8.317 ha iki 255 000 ha. Ekologinių ūkių skaičius taip pat kiek sumažėjo: 2004 metais jų buvo 836, tuo tarpu 2005 – 829. Ekologiniai plotai paskutinių metų pabaigoje sudarė 5,98 %, 2004 metais – 6,16 % visų žemės ūkio plotų.

Teigiamas paskutinių metų raidos faktas – arimų plotas išaugo 5,4% (1.072 ha). Be to, 2005 m. buvo užregistruota 20 naujų ekologinių produktų perdirbėjų, iš viso šiai dienai skaičiuojamos 125 perdirbėjų įmonės. Paskutiniiais metais išaugo ir įmonių, prekiaujančių ekologiniais produktais, skaičius – iš viso 295. Iš jų 88 yra mažmeninės prekybos atstovai. Nepaisant šių naujų prekybos įmonių, nacionalinė maisto produktų pramonė tebelieka silpnoji Čekijos ekologinės žemdirbystės grandis. Trys pagrindinės priežastys paaiškina tai. Visų pirma, Čekijos rinka yra per maža, kad galėtų pritraukti stambius perdirbėjus (Olmos pieno kombinatas Olomouce yra viena išimtis). Smulkūs perdirbėjai finansiškai yra per silpni, kad galėtų investuoti. Ir trečia, higieniniai reikalavimai ekologiniam perdirbimui yra dažnai labai aukšti, dėlto tradicinis perdirbimas pačiuose ekologiniuose ūkiuose beveik neįmanomas.

Per paskutinius metus išaugo biologinių produktų eksportas, ypač į kaimynines šalis su didele ekologinių žaliavų paklausa. Kadangi Čekijoje trūksta perdirbimo galimybių, didžioji dalis ekologinių žaliavų yra eksportuojama. Importuojami perdirbti ekologiniai produktai, pvz. gaivieji gėrimai, makaronai ir pieno produktai, didžioji dalis iš Vakarų Europos. Pasak Green marketing agentūros, 2005 m. į Čekiją buvo importuota ekologinių produktų už 350 mln. kronų, arba 12,5 mln eurų. Tai 30 % daugiau nei 2004 m. Tarp jų importuojamos ir grūdinės kultūros, kurios Čekijoje neauga, pvz. praėjusiais metais buvo įvežta 65 t grikių iš Kinijos.

Šaltinis: Biobchod (2006 birželis)

* * * * *

3. +++ Mažėja finansinė parama ekologicinei žemdirbystei Čekijoje +++

Čekijos žemės ūkio ministerija išbraukė du agrarinės plėtros programos skirsnius, skirtus ekologinės žemdirbystės paramai 2007-2013 m. finansavimo periode. Šiais skirsniais buvo numatytas ekologinių žemdirbių dalyvavimas kokybės užtikrinimo programose, kurių tikslas yra informuoti visuomenę apie

ekologinę produkciją ir skatinti ekologinį žemės ūkį. Šis sprendimas gali neigiamai paveikti ekologinės žemdirbystės ateitį Čekijoje. Viena pagrindinių ekologinės žemdirbystės stagnacijos priežasčių, pasak "Pro-Bio" bendrijos yra nepakankamas bioproduktų marketingas, mažos reklamos galimybės ir menkos vartotojų žinios apie tai.

Nors regioninės plėtros programa turėtų būti pagrindinis instrumentas, skatinantis ekologinę žemdirbystę, ministerija, panašu, nemato jokios prasmės naudotis šia galimybe, kritikuoja "Pro-Bio" draugija viešajame pareiškime. Dar 2004 m. vyriausybė priėmė nutarimą, kuriame numatoma, kad ekologiškai dirbami plotai iki 2010 m. turėtų užimti 10 % visos naudojamos žemės. Naujoji programa šį tikslą nukelia į 2013 m. Šitaip Čekijos žemės ūkio ministerija elgiasi priešingai nei daugelis kitų Europos valstybių, remiančių ekologinių produktų pardavimą ir skiriančių premijas už ekologinius plotus, - teigia "Pro-Bio". Kitos ES šalys patvirtina, kad vienkartinės kompensacijų išmokos ūkininkus motyvuoja persiorientuoti į ekologinę žemdirbystę, bet stabilus ir ilgalaikis žemės ūkio augimas reikalauja kito – sėkmingos ekologinių produktų reklamos maisto pramonėje ir augančios vartotojų paklausos. Abi paramos priemonės, kurios buvo išbrauktos iš programos, galėtų įveikti dabartinę ekologinių plotų plėtros stagnaciją ir ypač pagelbėti išsilaikyti smulkiems ūkiams, teigia "Pro-Bio". Be to, šios priemonės galėtų pagerinti ekologinių produktų kokybę. Tai skatintų ilgalaikę produkciją agrariniuose regionuose.

Šaltinis: Pro-Bio, Čekijos žemės ūkio ministerija

* * * * *

4. +++ Lenkijoje augs biologinių produktų paklausa? +++

Biologinių produktų paklausa Lenkijoje vis dar maža, bet Lenkijos žemės ūkio ministerijos organizuojama reklamos kampanija turėtų pakeisti situaciją. Taip teigiama „Ekologinio forumo“ prie centrinės rinkos ir kainų agentūros žemės, miškų ir maisto pramonei (ZMP) pranešime. Ekologinio forumo duomenimis, Lenkijos žemės ūkio ministerija skiria 3,1 mln eurų šiais metais startuojančiai reklamos kampanijai. Nors praėjusiais metais dvigubai išaugo tiek ekologinių ūkių (2005 7.183 ūkiai), tiek ir ekologiškai dirbamų plotų skaičius (2005: 167740 ha), ekologinių produktų perdirbimo įmonių skaičius Lenkijoje liko nedidelis – viso labo 100 nedidelių įmonių. Kuri visų šalies perdirbėjų dalis tai yra, nežinoma. Lenkijos produktai sėkmingiau parduodami užsienyje nei šalyje. Gamintojams dažnai trūksta lėšų jų produktų reklamai ir pardavimui ne tik specializuotose parduotuvėse, bet ir prekybos centruose, teigia Ekologinis Forumas. Parduotuvės, siūlančios ekologinius produktus, dažnai priklauso prekybos tinklams, šiais metais ketinančiais plėstis. Taip pat ir restoranų tinklas, šalia tradicinių siūlantis ir ekologinius patiekalus, planuoja aktyviau įsitraukti į šią sritį.

* * * * *

5. +++ Įsigalioja VI-o ES ekologinės nuostatos priedo pakeitimas +++

2006 m. Gegužės 31 d. Įsigaliojo ES ekologinės nuostatos VI-o priedo pasikeitimas. Jis galios iki 2007 m. Gruodžio 1 d. Tarp naujų reguliavimų yra ir papildomų, taipogi minimas perdirbimo medžiagų naudojimas gyvulinių produktų gamyboje.

Nitritinių druskų naudojimas mėsos produktuose dar nėra galutinai sureguliuotas ir iki 2007 m. Gruodžio 31 d. Bus naujai analizuojama, ar šių druskų naudojimas turėtų būti apribotas ar uždraustas. Pasak šio pakeitimo, natrio ir kalio nitratas gali būti tik tuomet naudojamas, kai jokios kitos technologinės alternatyvos neįmanomos, kurios užtikrintų higieną ir ypatingų produktų savybių išlaikymą. Kiekvieno ūkio technologines galimybes turi iširti už tai atsakinga įstaiga. Šiuo internetiniu adresu Jūs galite rasti minėta nuostatą:

<http://europa.eu.int/eur-lex/lex/JOhtml.do?uri=OJ:L:2006:137:SOM:DE:HTML>.

* * * * *

6. +++ ES ekologinės nuostatos revizijos planas neaiškus +++

Gegužės pabaigoje ES žemės ūkio ministrai Briuselyje buvo informuoti apie ES ekologinės nuostatos reviziją. Dabar jau aišku, kad revizija nebus užbaigta kaip planuota iki 2006 m. birželio, derybų pabaiga dabar planuojama iki 2007 m. 2006 m. gegužės 29 d. buvo pirmą kartą darbo grupėje aptartas naujai perdirbtas nuostatos variantas. Dar neaišku, kada konkretūs reguliavimai bus pateikti peržiūrai.

Diskusija dėl šios nuostatos lieka vis dar labai prieštaringa. Dauguma ES valstybių narių atmeta naująją versiją. Ypatingai kritikuojama tai, kad privatūs atspaudai nėra pripažįstami, nepakankamai integruojamas privatus sektorius, kad biurokratija auga, o teisinis užtikrinimas mažėja, kad į vartotojų teises mažai atsižvelgiama, ypač dėl to, kad buvo atsisakyta klaidingo produktų etiketavimo kontrolės (apie tai rasite ir kovo mėn. Infolaiške). Kai kuriose šalyse, pvz. Šveicarijoje ir Austrijoje, į situaciją

žiūrima ne taip įtemptai: nors revizija ir kritikuojama, bet įvertinami ir komisijos bandymai nuostatai aiškiau strukturuoti, įgalinti regioninį lankstumą ir mažinti prekybos kliūtis. Revizijos proceso ateitis dabar priklauso nuo suomių ES prezidentavimo. Šaltinis: FiBL.

* * * * *

7. +++ IFOAM EU Group ir BEO įsteigia naują europinę “Bio perdirbėjų grupę” +++

Vasario mėn. BEO (Bureau of organic processors) ir IFOAM EU Group (International Federation of Organic Agriculture Movements) paskelbė, kad abi įstaigos ateityje stipriau bendradarbiaus ekologinio perdirbimo ir prekybos Europoje srityse. Abi organizacijos kartu įkūrė IFOAM EU “Bio perdirbėjų grupę” (IFOAM EU “Organic Processing” sector group). Pagrindinis naujosios grupės tikslas – nagrinėti svarbius ekologinio perdirbimo ir marketingo aspektus. Šiomis temomis turėtų būti paruoštos bendros pozicijos, kurios bus komunikuojamos ES institucijoms. Pirmasis grupės susitikimas įvyko gegužės 29 d. Slovėnijoje prieš prasidedant reguliariam IFOAM EU Group valdybos posėdžiui. Iš kitų susitikimų tikimasi tiek greitų patarimų IFOAM EU valdybai, tiek ir paramos dirbant Briuselyje.

Pradžioje grupės branduolį sudarys nacionalinės perdirbėjų asociacijos, susijungusios BEO: Aoel (Vokietija), Probila (Belgija), Synabio (Prancuzija) ir VBP (Nyderlandai). Visos kartu jos atstovauja daugiau nei 400 perdirbėjų ir prekybos įmonių. Nauji nariai ieškomi IFOAM EU narių, veikiančių šioje srityje, tarpe.

BEO ir IFOAM EU grupė mano, kad ši kooperacija yra svarbus žingsnis link geresnio „ekologinių maisto produktų tikslo“ atstovavimo Europoje. Tai turėtų suteikti privalumų ne tik gamintojams ir prekybininkams, bet ūkininkams bei vartotojams.

Informaciją apie grupę teikia:

Hugo Baert, Probila, e-paštas: hugo.baert@probila-unitrab.be

Marco Schlüter, IFOAM EU Group, e-paštas: info@ifoam-eu.org

* * * * *

8. +++ Vienmečių ankštinių augalų rūšys mišriam sodinimui +++

Sodinant mišriai kartu su pagrindiniais augalais, tam tikros vienmečių ankštinių augalų rūšys gali duoti daugiau naudos nei įprastai tokiais atvejais sodinamos daugiamečių rūšys. Technikos universitete, Miunchene (TU) buvo patikrintas daugybės laukinių ir keleto išvestų rūšių priimtumas.

Pagrindinis projekto „Pakaitinių ankštinių rūšių peržiūra, tikrinant jų priimtumą trešiant bei mišriai sodybai ekologinio žemės ūkio ribose“ (BÖL-Projekt Nr. 02OE240) dėmesys buvo skirtas sistemai dengiant dirvožemį organinėmis medžiagomis, kai dengiamoji organinė medžiaga yra ankštinės kultūros, kurios sėjamos kartu su pagrindiniu vaisiumi. Šiuo metu naudojami dengiamieji augalai, tokie kaip baltasis dobilas bei liucerna dažnai gausiai sudygsta ir išvysto tvirtą atsparumą, taip trukdydami pagrindinio vaisiaus augimą. Naudojant mažesnio aukščio bei trumpesnio vegetacinio laikotarpio ankštinių rūšis galima išvengti brangaus bei techniniai sudėtingo dengiamųjų organinių medžiagų augimo slopinimo.

Buvo palyginta: rūšių priimtumas pietiniuose Vokietijos regionuose, jų morfologinės savybės, jų vystymosi laikotarpis, biologinės masės susidarymas bei azoto sugėrimas.

Skirtingiems reikalavimams buvo atrinktos galimai tinkamos augalų rūšys. Jų skaičius buvo apribotas taip, jog galima atlikti tikslus tyrimus bei kultivavimo darbus. Šiuo metu vykdomame projekte „dirvožemio dengimas vienmetėmis ankštinėmis kultūromis“ (BÖL-Projekt 03OE399) bus daromi tolimesni išrinktųjų rūšių auginimo bandymai. Išsamesnę informaciją galite rasti <http://orgprints.org/8353/> bei Miuncheno techninio universiteto www.wzw.tum.de/oekolandbau puslapiuose.

* * * * *

9. +++ Pilnai perkeliama vištų ferma po atviru dangumi teikia pranašumą +++

Straipsnis apie vištų laikymą lauke, kai pasaulyje vyrauja paukščių gripas, gali pasirodyti netinkamu. Tačiau naminių paukščių laikymas lauke, tai labiausiai tinkantis būdas ir išliks toks, nepaisant paukščių gripo, pasak Aaron Fürmetz iš „Kassel-Witzenhausen“ universiteto straipsnio žurnale „Bioland-Fachmagazin 05/2006“. Deja, paukščių laikymas lauke nuolat kritikuojamas dėl galimų aplinką neigiamai įtakojančių priežasčių, ypač atsižvelgiama į paukščių fermas prie daržinių. Šiose vietose naikinama velėna ir tuo pačiu buvo pastebėtas gausus maistinių medžiagų kiekis žemėje.

Dviejų metų tyrimai iš „Kassel-Witzenhausen“ universiteto rodo, kad kilnojamoji daržinė, taip vadinamoji „kilnojamoji vištė“, tai galimas šių problemų sprendimas. Šią daržinę, su 1000 vietų vištomis pereklėmis, sukonstravo ekologinio ūkio „Bauer“ žemdirbys Max Weiland. Kilnojamoji vištė

turi hidrauliškai pakeliamą pamatą ir todėl ją galima perkelti net ir perėjimo metu. Žemo slėgio padangos suteikia žemės neapsunkinantį perkėlimą.

Tyrimai parodė, jog kilnojamoji vištidė lengvai perkeliama. Pirmaisiais tyrimo metais ji buvo perkelta 13 kartų, o antraisiais 17 kartų. Pastovus daržinės perkėlimas, net ir žiemą, išvengė velėnos naikinimo. Be to, maisto medžiagų sąnašos buvo gana vientisai padalintos visame dažinės plote ir tuo tarpu buvo išvengta erozijos.

Dėl vištom skirtos žalios pievos, kur jos gali laisvai vaikščioti, dėl vištų kiekio apribojimo, dėl gausaus natūralaus dieninio apšvietimo bei galimybės vištom visus metus vaikščioti lauke, kilnojamoji vištidė turėtų būti pirkėjo tiesiogiai pripažinta kaip ekologinė vištidė. Pasak Aaron Fürmetz, šiuo būdu įgauta reputacija galėtų ypatingai pasinaudoti tiesiogiai prekiaujančios įmonės. Lyginant nekilnojamą dažinę su kilnojamąja, pastarosios atveju padidėja darbo krūvis. Daugiau darbo jėgos reikalauja kiaušinių rinkimas iš lizdų, vištidės perkėlimas traktoriaus pagalba, paukščių priežiūra bei atliekų pašalinimas.

Tolimesnę informaciją bei kilnojamosios vištidės nuotraukas rasite puslapyje www.huehnermobil.de, o tyrimų rezultatus vokiečių kalba:

<http://www.bio-land.de/erzeuger/download/gefluegeltagung%202005/8.3%20%20AK6-%20Gruenauslauf-Keppler.pdf>.

* * * * *

10. +++ Naujas tiesioginės prekybos vadovėlis +++

Išleistas naujas „Bioland GmbH“ leidyklos bei „Ökologie & Landbau“ fondo vadovėlis, vokiečių kalba „Tiesioginė prekyba“ iš knygų serijos „Ekologinio žemės ūkio praktika“. Tiesioginis žemės ūkio produktų pardavimas „kieme“ paskutiniu metu toliau populiarėja. Žemdirbiai papildomai užsidirba parduodami tiesiogiai, turguose arba išvežiodami savo produktus. Bet ne visuomet tiesioginė prekyba yra pelninga. Tikslus ekonominis patikrinimas parodo kur vyrauja neišnaudotos galimybės, pliusai bei minusai. Kai kurias veiklos sritis galima pagerinti be didelio triūso. Šis vadovėlis teikia tam skirtą informaciją bei specialius patikrinimo sąrašus, kurie padeda pagerinti tiesioginės prekybos tvarką bei padidinti verslo pelną. Šiame vadovėlyje yra patarimų, kaip kvalifikuotai organizuoti bei pateikti tiesioginės prekybos planą, kaip veiksmingai įtikinti banko darbuotojus. Kartu su vadovėliu esančio kompaktinio disko pagalba galima patikrinti jau esantį verslą, lyginant jį su kitomis įmonėmis ir atrasti pagerinimo galimybes. Vadovėlio autoriai jau daugelį metų dirba žemės ūkio tiesioginės prekybos patarėjais ir šiame leidinyje pateikia 28 pavyzdžius. 72 puslapių brošiūrą (24,95 eurai) galima užsisakyti abo@bioland.de adresu.

* * * * *

11. +++ „ISOFAR“ publikacija: ilgai besitęsiantys ekologinio žemės ūkio tyrimai +++

Tarptautinė žemės ūkio tyrimo sąjunga „ISOFAR“ (abreviatūra iš vokiečių kalbos: „Die Internationale Gesellschaft der Forschung im Ökologischen Landau“) išleido pirmąjį tomą iš savo mokslinių knygų serijos. Leidinys skirtas ilgai besitęsiantiems ekologinio žemės ūkio tyrimams. Jame pristatom dvylika bandymų, bei svarbiausi jų rezultatai iš septynių šalių.

Daugelis ekologinio žemės ūkio taisyklių, pvz. įvairi sėjomaina bei organinių trąšų naudojimas, teikia dirvožemiui ilgą poveikį, ypatingai atsižvelgiant į fizines, biologines bei mikrobines jo savybes. Kartais, kol žemės kiekis ir kokybė pasiekia naują, energingą pusiausvyrą, tai užtrunka dešimtmečius. Todėl ilgai besitęsiantys bandymai yra labai svarbūs, norint ištirti daugiavaisės sekos bei organinių trąšų poveikį žemei bei pasėliams. Pagrindinis sąjungos tikslas, ištirti ekologinio žemės ūkio ypatybių ryšį su sėklų ypatybėmis, dirvožemio vaisingumu, derliumi, pasėlių kokybe. Daugelio bandymų metu tiriamos aplinkos sąlygos bei ekonominiai faktoriai. Vienas knygos skyrius skirtas „DOK“ bandymui, kuriame nuo 1978 metų „FiBL“ palyginami organiniai biologinio, biologiniai dinaminio bei tradicinio verslo būdai. Tolimesnė informacija: Raupp, Joachim, Carola Pekrun, Meike Oltmanns, Ulrich Köpke (leidėjai) (2006): Long Term Field Experiments in Organic Farming. ISOFAR Scientific Series No 1. Leidykla: Dr. Köster, Berlin, Germany. ISBN-Nr. 3-89574-590-1. Kaina: 25 eurai („ISOFAR“ nariams: 12 eurai)

* * * * *

12. +++ Ekologinis žemės ūkis apsaugo nuo potvynio – potvynio valdymas mažinant žemės susikaupimą +++

Ekologinis žemės ūkis gali sumažinti periodinį vandens pakilimą. Prie šios išvados priėjo augalų maitinimo ir žemės ūkio verslo instituto mokslininkai (<http://www.pb.fal.de>) bei ekologinio žemės ūkio tyrimų centras (FAL) Braunschweig mieste, Vokietijoje. Ewald Schnug iš FAL, pavyzdžių pagalba parodė, kokią didelę įtaką dirvožemio sandarumas turi potvynių susidarymui bei jų daromai žalai.

„Neatsižvelgiant į potvynių suteikiamą žalą kalnų bei slėnių regionuose, Vokietijoje didžiausią žalą padaro potvyniai prie upių Reino, Elbės ir Oderio“, pareiškė Schnug pokalbyje su „pressetext.at“

žurnalistais. Schnug bei Gerold Rahmann vadovaujama grupė parodė, kad dirvožemio sandarumas bei užteršimas dumblių sąnašomis mažina žemės prisunkimą ir priveda prie taip vadinamos infiltracijos. Dirvožemio infiltracijos priežastis, tai juodžemio kiekio mažėjimas, mažėjanti biologinė energija bei vis didesnė žemės masė atsirandanti per daug apdirbant ją mechanškai. Priešingai, gerai prisunkianti žemė gali sumažinti potvynių atsiradimą.

Dirvožemio prisunkimo skirtumas tarp standartiniai bei ekologiniai apdirbamų laukų beveik dvigubas. „Palankios ekologinio žemės ūkio sąlygos, tokios kaip žemės gyvūnų, ypač sliekų veikla, suteikia dirvožemiui galimybę sudaryti biologines poras. Ekologinio dirvožemio plote gyvena septynis kartus daugiau sliekų nei standartiniai apdirbamuose laukuose“, aiškina Schnug. „Sėjant daugiamečius, dirvožemį maitinančius augalus ir tarpinius pasėlius bei optimaliausiai tręšiant organinėmis medžiagomis humuso kiekis ekologiškai apdirbamojoje žemėje paprastai didesnis, nei standartiniai apdirbamuosiuose laukuose.“ Visi šie parametrai didina infiltracijos savybes ekologiniuose dirvožemiuose ir stiprių liūčių metu jie sugeria daugiau vandens, kuris vėliau palaipsniui nuteka į upes.

Mokslininkai teigia, jog turint omeny siaubingas potvynių pasekmes, tam tikrų rajonų žemės prisunkimo palaikymas, tai vienas iš svarbiausių ekologinio žemės ūkio pasiekimų. Kadangi šis pasiekimas visuomenei neatsiperka pvz. ekologinių žemės ūkio produktų kainomis, į tai turėtų atsižvelgti ekologinio žemės ūkio rėmėjai.

Sutrumpinta pagal Wolfgang Weitlaner/ pisetext.at

* * * * *

13. +++ Lenkijos parlamentas uždraudė GVO pasėlius +++

ICPPC duomenimis (abreviatūra iš anglų kalbos: International Coalition to Protect the Polish Countryside) balandžio 27d. Lenkijos parlamentas uždraudė genetiškai pakeistų sėklų prekybą šalies ribose. Taip pat uždrausta jas įvesti į nacionalinį visų sėklų sąrašą.

Gegužės 18d. įstatymą pasirašė šalies prezidentas Lech Kaczyński ir nuo tada jis galioja. Taip Lenkija žengė dar vieną žingsnį link žemės ūkio be genetiškai pakeistų produktų.

Europos ministerijos Lenkijos padalinys šiame parlamento sprendime išvelgia Europos teisių pažeidimą. Be to, pasak „Greenpeace“, vienoje iš žurnalistų konferencijų, pasaulinės prekybos organizacija (WTO, abr. iš vok. kalbos) esą neseniai pavadinusi genetiškai pakeistų augalų uždraudimą kai kuriose šalyse, laisvos prekybos taisyklių laužymu.

Lenkijos parlamento sprendimas, nepaisant Europos Komisijos bei WTO grasinimų rodo, kad kongreso nariams aiški genetiniai pakeistų augalų auginimo rizika žemės ūkyje, pareiškė „Greenpeace“ genetinės technikos specialistas Maciej Muskat. Šiuo sprendimu jie įvykdė savo tautai duotą rinkiminę priesaiką, jog nei vienas genetiškai pakeistas augalas nepateks į aplinką. „Greenpeace“ skatina kitas šalis sekti Lenkijos pavyzdžiu ir pasipriešinti genetikos koncernų pelnui apsaugojant aplinką bei remiant ilgalaikį žemės ūkį.

* * * * *

14. +++ Du EkoConnect „Interreg III A“ projektai +++

Jau metus EkoConnect skatina ekologinį žemės ūkį palaikant Europos Sąjungos ribose remiamą dvimetį pasienio projektą tarp Saksonijos ir Lenkijos: „Bendras ekologinis suaugimas – pasienio ribas peržengiantis abipusis darbas ekologinio žemės ūkio srityje, upės Neisė rajone“. Projektui įpusėjus EkoConnect iki šiolei sėkmingai įveikė 11 susitikimų, tokių kaip seminarai, patirties apsisiekimo posėdžiai, ekskursijos, kuriuose dalyvavo apie 300 žmonių. Tolimesni 10 susitikimų, susijusių su ekologinių produktų gamyba bei prekyba bendradarbiaujant pasienio regionuose, įvyks 2007m. vasarą. Labiausiai buvo skatinama prekybinė konferencija netoli Wrocław miesto. Jame buvo surengti praktiniai seminarai apie techninę ekologinės dešros bei sūrio gamybą, taipogi ekskursija į ekologinius ūkius Europos regiono ribose. Didelę reikšmę turėjo ir susitikimai tarptautinės konkurencijos, žemės ūkio politikos ir ekonomikos temomis. Be to, planuojama stažuotė, kuriai praktikantai bei įmonės kviečiami atsiųsti savo pasiūlymus. Tolimesnę projekto informaciją rasite http://www.ekoconnect.org/projekte_oekologisch_zusammen_wachsen.html puslapyje bei kreipdamiesi į ponę Agnieszka Olkuszniak telefonu: 0049-351-456 80 38 arba atsiųsdami elektroninio pašto žinutę, adresu: agnieszka.olkuszniak@ekoconnect.org.

Nuo 2006m. birželio 1d. EkoConnect Saksonijos Vakarų ir Čekijos regione įgyvendina projektą tuo pačiu tikslu, kuris vadinasi „Bio suvienija“. Informaciją apie šį projektą netrukus rasite EkoConnect puslapyje. Čia taip pat bus rengiami seminarai ir praktinių žinių apsisiekimo susitikimai žemės ūkio temomis bei aptariant žemės ūkio turizmą ir natūralius energijos šaltinius.

* * * * *

15. +++ EkoConnect „Organic Marketing“ perpildytas forumas – nusiteikę veikti ekologinių produktų prekybininkai Varšuvos susitikime +++

„Daug naujų idėjų ir pelningi pokalbiai“ bei „Lenkija Europos ekologinės prekybos ateityje gali įgauti svarbų vaidmenį“ tai buvo dvi pagrindinės „Organic Marketing“ forumo dalyvių išvados. „Organic Marketing“ forumas, tai dviejų dienų tarptautinė konferencija susijusi su ekologinių produktų gamyba bei jų pardavimu. Ji vyko gegužės 25- 26d., Varšuvoje. Į šį, pirmąjį, tarptautinį ekologinio žemės ūkio ypač atsižvelgiant į Vidurio bei Rytų Europos rinką, susitikimą suvažiavo apie 150 dalyvių iš 11 šalių. Norinčių dalyvauti skaičius buvo daug didesnis, nei EkoConnect tikėjosi. 150 dalyviams skirtas forumas buvo užsakytas iki paskutinės vietos ir net 50 užsakovams teko atsakyti pakvietimus. Labiausiai dominantys klausimai buvo: natūraliųjų produktų prekybos galimybės Rytų bei Vakarų Europoje, ekologinės strategijos standartinių maisto produktų prekyboje bei jaunųjų ekologinių produktų prekiautojų problemų sprendimai. Daug dėmesio buvo skirta Vokietijos didmeninės regioninės prekybos struktūrai bei čekų-austrių bendradarbiavimui remiant ekologinę mažmeninę prekybą.

Viso forume buvo pateikta 19 referatų bei ekologinių įmonių patirties pranešimų. Be to, jame prisistatė 23 įmonės su savo parodų stendais. Papildomai buvo suorganizuota ekskursija į ekologinių produktų parduotuves Varšuvoje.

„Organic Marketing“ forumo globėjas buvo Lenkijos žemės ūkio ministerija. EkoConnect suorganizavo šį suvažiavimą bendradarbiaujant su Lenkijos ekologine sąjunga „Ekoland“, valstybine Lenkijos žemės ūkio patarimų tarnyba bei ekologinių produktų mažmeninės prekybos bendrove. Tolimesnę informaciją bei nuotraukas rasite <http://www.ekoconnect.org/warschau.html> puslapyje.

Translation:

Irma Rybnikova, Ruta Slage, Zita Sitlauskaitė